

Eicher werktuigendrager en ernaast een MEBO

Van Zuid naar Noord

(OTMV afd. Noord-Brabant najaarsreis 25-10-2025)

Bij het weerbericht hebben ze paniek in de stem, code oranje tegen het rood aan voor de westelijke provincies. Veel regen en rukwinden. Buschauffeur Harry maakt zich niet druk, de bus kan wel tegen een stootje en als de raampjes niet open staan blijft iedereen droog. Een dagje met OTMV leden uit meerdere provincies naar Noord-Holland voor twee bezoeken aan bijzondere verzamelingen.

Jan Rentenaar

De eerste stop is in Nieuwe Niedorp, de verzameling van Jan Rentenaar. Een prachtige verzameling van trekkers die belangrijk zijn omdat er weinig van gebouwd zijn. Bij elke trekker heeft de verzamelaar wel een verhaal en wij kijken allemaal met veel interesse naar trekkers die de meeste alleen kennen van een foto in een oldtimer magazine.

Bij Jan staan de trekkers in goede staat lekker droog en zo gereed voor gebruik. Enkele modellen beschrijven wij in dit artikel zodat iedereen die het leest eens de moeite neemt om af te reizen naar Noord-Holland om deze verzameling te bekijken en te beleven.

MEBO

In de verzameling een Nederlands landbouwvoertuig. Onder de naam MEBO werden in de jaren vijftig trekker / werktuigendragers geproduceerd waarvan er een in de verzameling van Jan is opgenomen. De werktuigendrager heeft een tweecilinder Petter motor van 14pk. Op het laadbakje mag je 3 ton vervoeren. De MEBO-trekkertjes werden in door een Westfriese dorp smid uit Schoorl gebouwd. Hij gebruikte veel onderdelen van oude legervoertuigen uit de dump.

MEBO, een van de pronkstukken uit de verzameling.

Bij de MEBO staat de motor voor de laadbak. Tussen de laadbak en de motor zit de chauffeur aan de rechterkant van het voertuig op een panzitting. Een Mooi voertuig om de geschiedenis eens verder uit te diepen voor Pionier.

Eicher werktuigendrager

Naast de MEBO staat een Eicher werktuigendrager G19 kombi uit 1957. Bij deze machine zit de chauffeur boven de achteras. Tussen de chauffeur en de laadbak een eencilinder Eicher motor (ED16-1) met directe inspuiting van 19pk. De werktuigendrager staat er in perfecte staat en is een juweeltje in de verzameling.

Detail van de Eicher werktuigendrager'.

Centaur

In de hoek van de loods staat een Amerikaanse Centaur KV22 uit 1938. Deze trekker heeft een LeRoi viercilinder benzinemotor van 22pk. In Ohio, met meer dan 120 trekker fabrikanten, werden de Centaur

trekkers gebouwd in Greenwich. De kleine trekkers werden vooral gebruikt op tuinderijen in boomgaarden en bij kleine boeren. Gedurende WOII stopte de productie van dit merk.

Centaur in de werkplaats

Sabatier

Verstopt tussen een paar grote trekkers vinden we een Franse Sabatier "Le Pratique". Als je oog in oog met deze trekker staat valt op hoe klein deze is. Een echt tuinbouw en wijngaard trekkertje voorzien van een 16pk viercilinder Citroen benzinemotor. Op een folder staat de trekker afgebeeld met een 2 schaar wentelploeg en een messenmaibalk.

Sabatier "Le Pratique"

Moelijk voor te stellen dat deze werkzaamheden met dit trekkertje uitgevoerd werden.

Balilla

Ook een klein trekkertje is de 10pk sterke Balilla trekker van de fabrikant Motomeccanica uit Italië.

Balilla 10pk trekker van Motomeccanica uit Italië

De trekker is voorzien van een 10pk viercilinder benzinemotor. De ontwerper van de trekker is Ugo Pavesi, een Italiaanse ingenieur, die nu als een van de grootste ontwerpers van aandrijvingen in de twintigste eeuw. Hij is ook de ontwerper van de eerste Italiaanse trekker met vierwielaandrijving. In tegenstelling van de Sabatier was de Balilla wel bedacht voor gebruik in de landbouw. Een laag zwaartepunt maakte dat de Balilla prima uit de voeten kon op hellingen en heuvels.

IFA Pionier uit de DDR

IFA Pionier

Veel robuuster is de IFA Pionier, de eerste trekker die is geproduceerd in de voormalige DDR. Deze trekker, RS01, heeft een watergekoelde viercilinder dieselmotor (4F-145) van 40pk. Op de trekker in Nieuwe Niedorp staat een originele Cabine die de chauffeur beschermt tegen regen en wind. (Meer over deze trekker is te vinden in Pionier 2024-2)

Dutra

Dutra 4KB

De grootste trekker in de verzameling is de Hongaarse Dutra 4KB uit 1967. Deze trekker heeft een 6 cilinder 90 pk dieselmotor. De motor staat op een frame voor de vooras. De wielbasis van de trekker is 1,95mtr en de totale lengte 4,91 mtr. Resultaat is dat de neus ruim 2 meter voor de vooras uitsteekt. Voor de Oostblok markt werd een Csepel motor ingebouwd. Bij een export trekker gebruikte men een Perkins.

Arnoux

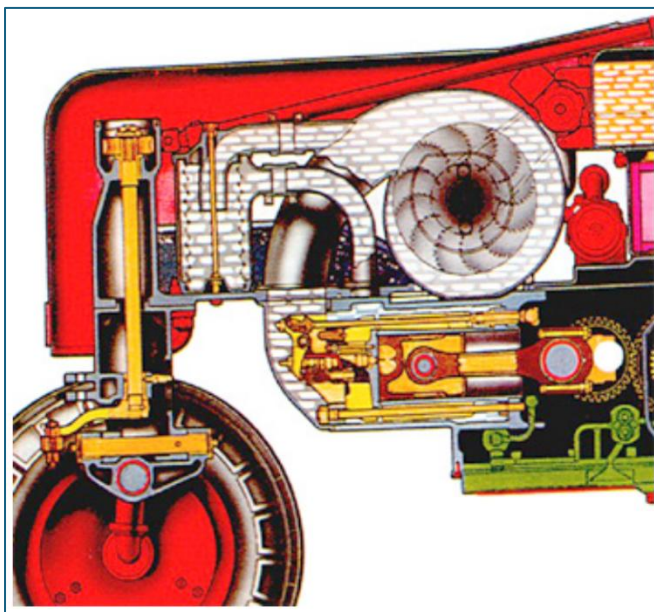
Rechts de Arnoux en links de OTO C25

De Arnoux smalspoor tuinbouw trekker is gebouwd in Frankrijk en heeft een Deutz F2L712 tweecilinder dieselmotor van 25pk. De koplampen zijn achter de grill van de motorkap gemonteerd. De fabrikant is bij

het ontwerp van de trekker steeds uitgegaan van de gebruiker. Grotere trekker fabrikanten gebruikte standaard trekkers als basis voor een smalspoor-wijngaardtrekker. Bij deze bouwers altijd concessies voor de bedieningshandels en opbouw. Nadat rond 1970 de grotere merken wijngaard trekkers gingen bouwen gebaseerd op de behoefte van de gebruiker verloor Arnoux snel marktaandeel en stopte de productie.

OTO C25

Naast de Arnoux staat een OTO C25 met het bouwjaar 1957. Deze trekker uit Italië werd in meerdere varianten geleverd. Als driewieler, op rups en zoals bij Jan met een traditionele vooras. De motor is een éencilinder liggende dieselmotor die is voorzien van een ventilator die de lucht aanzuigt en onder druk boven de cilinder brengt. Een soort vroege turbo. De vooras ophanging is boven de motor bevestigd. Door deze fabrikant zijn tussen 1949 en 1961 6.300 trekkers geproduceerd.

Doorsnede van de OTO C25

Alle modellen met veel slimmigheden en ideeën die later zijn overgenomen door grote trekker fabrikanten. Wederom ingenieurs die hun tijd ver vooruit waren maar dit niet wisten om te zetten naar commercieel succes.

Lombardini

Heel bijzonder is de Lombardini TL40 uit Italië. Deze trekker uit 1958 heeft een 40pk 2 cilinder viertakt diesel motor. Adelmo Lombardini die samen met zijn

vriend Pietro Slanzi in 1924 een fabriek voor motoren oprichtte in het dorp Novellara heeft deze trekker in 1950 ontwikkeld.

Lombardini TL 40, erachter een Landini gloeikop

De bedoeling was om te concurreren met de gloeikop trekkers door motoren die zuiniger en beter regelbaar te gebruiken. Alle ervaring van Lombardini en Slanzi werden gebundeld om deze motorreeks te bouwen. De motor heeft een horizontale cilinder. Voorzien van een radiator en oliekoeler. Helaas kreeg de trekker veel concurrentie van SAME, Steyr en Lamborghini. Omdat Lombardini vooral motoren wilde leveren is na een korte periode de productie van trekkers gestaakt. Lombardini is overgenomen door de motorfabrikant Kohler en is uitgegroeid tot een belangrijke dieselmotorenleverancier.

Biefer

Tot slot noemen we een Biefer spuitrekker uit Zwitserland.

Biefer spuitrekker uit Zwitserland

Deze trekker is voorzien van een 62pk sterke viercilinder Vauxhall benzine motor die zorgt voor de aandrijving van de trekker en de opgebouwde spuit. De bouwer Hans Biefer is in 1948 begonnen met het

bouwen van autotrekken en zelfrijdende spuiten. Onderdelen en motoren van personenauto's en een spuitpomp van fabricaat Berthout. De eerste zelfrijders waren driewielers. De laatste serie is gebouwd vanaf 1958. De machine in Nieuwe Niedorp komt uit deze serie. De klanten konden kiezen uit meerdere motorfabrikanten, Winsconsin VF40, Ford Perfect of een Vauxhall als benzinemotor en Mercedes, Perkins en Leyland als de klant een dieselmotor wenste. De spuitpompen zijn van Fischer-Vervey of Royal Pumps

Totaal heeft Bieffer 700 spuittrekkers gebouwd.

Trekker modellen uit hout

Voor de trekker modellen was veel belangstelling

Op een lange tafel staan trekker modellen die door Wim in 't Veld, zijn opgebouwd uit hout en onderdelen van o.a. duwmaaiers (achterwielen), trolleys (voorwielen).

Erg gedetailleerd en mooi in de kleur gespoten. Ook de belettering is identiek aan de echte trekkers.

De verzamelaar van Jan Rentenaar bestaat uit ruim zestig trekkers, allemaal uniek, dus zeker de moeite waard om eens een bezoek te brengen aan Noord-Holland en deze verzameling te bekijken.

Marine museum in Den Helder

De tweede verzameling die wordt bezocht is het marine museum in Den Helder. Indrukwekkend is hier de mogelijkheid om een kijkje te nemen in een onderzeeër. En als je op het bordes van de onderzeeër staat kijk je uit over de vaargeul tussen Den Helder en Texel. De wind waait zo hard dat je bijna van het platform wordt weggeblazen. Grote bevoorradingschepen voor boorplatforms liggen voor

de rede en de veerboot heeft moeite om aan te meren. Zo voelt code oranje dus, snel de onderzeeër in om te ervaren hou benauwd het is om in dit vaartuig opgesloten te zitten. Hier moet je echt samenwerken en elkaar de ruimte gunnen want anders is het niet te doen. In het museum en loodsen is natuurlijk veel meer te zien over het ontstaan, geschiedenis en het heden van de Nederlandse Marine. De vele vrijwilligers vertellen met zichtbare trots over de Marine en de heldendaden.

Onderzeeër van het Marine Museum in Den Helder

Onderdeel van de expositie zijn twee schepen, het ramschip Schorpioen en de mijnenjager Abraham Crijnsen. Op het ramschip staat een scheepsdiesel van koninklijke maatschappij de Schelde uit Vlissingen. De bezoekers kunnen met de inworp van een euro de motor laten draaien en dan zie je nog beter hoe imposant deze motor is. Op de Abraham Crijnsen staan twee Stork stoommotoren van ieder 1600 pk. Ook deze machines geven een beeld van de technische kennis die is gebruikt om ons te beschermen tegen naties die Nederland willen bedreigen.

Natuurlijk werden de deelnemers en chauffeur gedurende de dag voorzien van koffie, koek, lunch en diner. Dat hoort gewoon bij een busreis uit het zuiden. Op de terugweg veel gesprekken over de bijzondere machines en trekkers die wij op deze dag mochten bekijken. Wij kijken nu al uit naar de volgende reis.

En code oranje? Dat viel wel mee, de regen kletterde lekker tegen de ruiten, vlaggen klapperde in de wind, schuimkoppen op de vaargeul maar de deelnemers aan deze busreis hebben daar weinig van gemerkt.

Kees Roovers

Meer foto's op de OTMV website afd. Noord Brabant